

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Descrierea situației actuale și istoricul instituției

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri Dăbuleni este o instituție de elită a cercetării agricole românești, a cărei activitate a început în anul 1959 sub denumirea de *Stațiunea Experimentală Horti-Viticolă Bechet*.

Înființarea sa inițială s-a datorat demersurilor de lungă durată (1957-1959) ale tehnicianului agronom Dindere Gheorghe, Președintele Sfatului Popular al Raionului Bechet, pe lângă Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Institutul de Cercetări Hortiviticole. Unitatea a pornit modest, cu o bază de 25 ha de teren (din care 12 ha viță de vie) și sediul în clădirea fostului raion, sub conducerea inginerului horticultor Emilian Ionescu și a inginerului Ioana Homocea.

Anul 1965 a marcat o cotitură istorică prin includerea în Planul de Stat a proiectului de punere în valoare a unui perimetru de aproximativ 80.000 de hectare de terenuri nisipoase din zona Sadova-Corabia. Pentru această megastructură agricolă, realizată de ISPIF în colaborare cu firma britanică Woodrout-Taylor și finanțată printr-un credit istoric de la Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional (FMI), era nevoie de un fundament științific solid.

În primăvara anului 1965, conducerea unității (redenumită *Stațiunea Experimentală pentru Valorificarea Terenurilor Nisipoase - Bechet* prin decizia prof. Nicolae Giosan, director general I.C.C.A.) a fost încredințată **Conf. dr. Petre Baniță**. Acesta a reorganizat instituția și a transferat-o, stabilindu-i un profil strategic clar. Consolidarea administrativă definitivă s-a realizat prin **Hotărârea Consiliului de Miniștri (HCM) nr. 565 din 6 mai 1970**, act prin care s-a înființat oficial *Stațiunea Centrală de Cercetări pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri - Dăbuleni*.

În anul 1975 are loc finalizarea macro-sistemului de irigații și mutarea în noul sediu.

În anul 2006, unitatea se reorganizează în baza Legii nr. 290/2002 sub denumirea Centrul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri Dăbuleni.

În anul 2017, stațiunea se reorganizează în baza Legii nr. 45/2009 sub denumirea Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri Dăbuleni. Activitatea stațiunii s-a concentrat pe combaterea deșertificării în așa-numita „Sahara a Olteniei”. Solurile din zonă au o textură grosieră, conținut de argilă sub 12% și humus extrem de redus (0,1-1,6%). Stațiunea a rămas singura instituție din țară care realizează cercetare aplicată pentru cele peste 400.000 de hectare de soluri nisipoase din România

2. Argumente de oportunitate: Viața și opera științifică a Prof. dr. Petre Baniță

Atribuirea numelui profesorului Petre Baniță acestei stațiuni reprezintă un act de profundă recunoaștere academică și recunoștință istorică. Personalitatea sa este definită de realizări de excepție care au transformat fundamental sudul Olteniei:

- **Pregătire și management vizionar de lungă durată:** Născut la 6 aprilie 1926 în comuna Breaza, județul Buzău, absolvent al Colegiului Național „B. P. Hasdeu” din Buzău și al Facultății de Horticultură din București (promoția 1950), Petre Baniță a condus stațiunea ca director într-o primă etapă între **1965–1993**, iar ulterior în perioada **1996–1997**. Anterior, acumulase o vastă experiență managerială ca director al Stațiunii Drăgășani (1957–1961) și director al Stațiunii Viticole Ștefănești, Argeș (1961–1962).

- **Contribuții științifice de pionierat:** Specializat în viticultură, și-a susținut teza de doctorat în anul 1971 sub îndrumarea academicianului Gherasim Constantinescu, sistematizând cercetările privind selecția clonală și ameliorarea viței de vie pe soluri nisipoase. A aprofundat cercetările inițiate de prof. Mircea Oprean și a avut un aport științific major în crearea clonelor valoroase „Drăgășani 37”, „Drăgășani 57” și a renumitului soi „Crâmpoșie selecționată”, alături de promovarea soiului „Roșioară”. De asemenea, a coordonat un vast program experimental intitulat „Cultura plantelor pe nisipuri”, ce cuprindea 38 de teme și 164 de experiențe, generând 16 tehnologii agricole publicate în volume de referință.

• **Activitate publicistică de elită:** A publicat peste 50 de lucrări științifice esențiale. Monografia sa de căpătâi, „*Viticultura pe nisipuri*” (1985), a fost distinsă cu **Premiul Academiei Române**. A fost, de asemenea, un co-autor de bază al tratatului de anvergură națională „*Ampelografia RPR*” (volumele II, III, VII și VIII).

• **Dezvoltarea regională și crearea unui „Brand”:** Sub coordonarea sa directă și prin mobilizarea unei echipe legendare de tineri cercetători (dintre care menționăm pe Tudor Alecu, Botu Ion, Negrescu Ion, Vlădoianu Emil, Târu Viorel, Ștefănescu Dinel, Toma Vasile, Spirescu Constantin, Buzoianu Victor, Marinică Alisa, Nicolescu Mihai, Gârd Dumitru, Gheorghe Dumitru sau Marinică Gheorghe), s-au pus bazele culturilor horticole pe nisipuri (cais, piersic, prun). Datorită acestor cercetări, „**pepenii de Dăbuleni**” au devenit un brand recunoscut la nivel național, alături de culturi strategice de câmp precum secara sau fasolița.

• **Recunoaștere academică și internațională:** A fost membru titular al Secției de Horticultură din cadrul Academiei de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești” (ASAS), membru al Oficiului Național al Viei și Vinului și al Societății Române a Horticultorilor. Munca echipei de cercetători formată de el la Dăbuleni l-a impresionat profund inclusiv pe Robert McNamara, președintele Fondului Monetar Internațional, aflat în vizită oficială în România. Sub coordonarea sa, stațiunea a extins baze și câmpuri experimentale pe nisipuri în întreaga țară (Devesel – Mehedinți, Ivești – Galați, Însurăței – Brăila, Rușetu – Buzău, Valea lui Mihai – Bihor).

• **Carieră universitară de excepție:** În paralel cu cercetarea, începând din 1962 a activat în învățământul superior ca lector la Institutul Pedagogic din Craiova, iar ulterior ca profesor la Facultatea de Științe Naturale și Horticultură a Universității din Craiova (1970–2005). A predat cursuri fundamentale de Horticultură, Ampelografie și Viticultură specială, coordonând lucrări practice și îndrumând generații de doctoranzi începând cu anul 1986.

• **Dimensiunea legislativă și civică:** În calitate de **Deputat de Dăbuleni în Parlamentul României** (legislatura 1992–1996), Prof. dr. Petre Baniță a pus experiența sa academică direct în slujba modernizării cadrului legal românesc.

A fost un inițiator și un pilon central în elaborarea și adoptarea unor acte normative de importanță strategică națională, precum:

1. *Proiectul de Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției de Dezvoltare și Amenajare Rurală;*
2. *Proiectul de Lege privind îmbunătățirile funciare (crucial pentru sistemele de irigații din țară);*
3. *Proiectul Legii viei și vinului;*
4. *Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/1995 privind reglementarea organizării și finanțării activității de cercetare-proiectare.*

Centenarul nașterii sale, marcat la 6 aprilie 2026, a constituit momentul ideal pentru a repara memoria colectivă și a asigura transmiterea acestui model de tenacitate generațiilor viitoare.

3. Schimbări preconizate prin adoptarea actului normativ

Prezentul proiect de lege modifică Anexa nr. 3 din Legea nr. 45/2009, redenumind oficial instituția în: **„Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri «Prof. dr. Petre Baniță» Dăbuleni”**.

Prin această modificare:

1. Se aliniază stațiunea de la Dăbuleni la standardele naționale de identitate instituțională, urmând modelul recent al Legii nr. 37/2026 (prin care Stațiunea Lovrin a preluat numele Prof.dr. Valeriu Tabără).
2. Se asigură continuitatea juridică deplină, noua denumire înlocuind vechea sintagmă în toate actele administrative, de proprietate și de funcționare, fără a afecta contractele sau proiectele de cercetare aflate în derulare.

4. Impactul financiar și administrativ

Adoptarea prezentei legi nu **implică nicio cheltuială suplimentară de la bugetul de stat**. Costurile tehnice minime necesare implementării (actualizarea ștampilelor, firmelor luminoase, antetelor și elementelor de identitate vizuală) vor fi

suportate integral din veniturile proprii ale stațiunii, conform planificării bugetare interne a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă pe care o propunem spre dezbateră și adoptare Parlamentului României, în procedură de urgență.

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură Gheorghe Ionescu-Șișești și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare

INIȚIATORI

<i>Nr. crt.</i>	<i>Numele și prenumele</i>	<i>Grupul parlamentar</i>	<i>Semnătura</i>
1	Geamănu Aurora-Adela	PSD	
2	Stoenică Irina-Florentina	PSD	
3	Ciunt Ionel	PSD	
4	Govor Mircea-Vasile	PSD	
5	Lăpușan Remus-Gabriel	PSD	